

यो ठाउँ नियमित
विज्ञापनका लागि
खाली छ ।

सम्पर्क: ०६१-५२६४५५

गोल्डेन न्युज

Golden News National Daily

राष्ट्रिय दैनिक

० वर्ष ८ ० अंक ५० ० श्रेणी 'क' ० २०७२ मंसिर २ गते बुधवार ० 18 Nov. 2015 ० पृष्ठ ४ ० मूल्य रु. ५/-

सुशीको खबर !!!

योग निद्रा सिकेर आफूलाई रोगमुक्त राख्नुहोस् ।
नेपाल र पोखरामा पहिलो पटक ।
शरीर भन्ने र आत्माको जुनसुकै रोग निवारण हुन्छ ।
शुल्क मात्र रु.१०००।- मात्र आफै आफूलाई रोगमुक्त गराउने एकमात्र ।
सिक्नुहोस्, सिक्नुहोस्, सिक्नुहोस्... र रोगमुक्त हुनुहोस् ।

मोताइल : ८८१६१०२९६

वार्षिक प्रतिवेदन बुभाउँदैनन गैसस युवा स्वरोजगारमा कृषक आकर्षित

सुशिल दमाल
काठमाडौं १ मंसिर ।

आर्थिक वर्ष २०७१/७२ मा करिब ५०० सङ्घसंस्थाहरू मात्र समाजकल्याण परिषद्मा वार्षिक प्रतिवेदन बुझाए । जर्जवाता तिरर असाज मसालसम्म बुझाउने सकिने समयसिमा तोकिएको वर्ष पनि परिषद्मा आबद्ध ४२ हजार २५९ सङ्घसंस्थामध्ये बाँकीले अहिलेसम्म प्रतिवेदन बुझाएका छैनन् । एक नम्वरमा आबद्धता दर्ता नगर्न लिएको सामाजिक संस्था नेपाल रेडक्रस सोसाइटीले नै विगत १५/१७ वर्षदेखि प्रतिवेदन बुझाएको छैन ।

जिल्ला प्रशासन कार्यालयमा दर्ता गरी परिषद्मा आबद्ध भएको कार्य गरीरहेका गैरसरकारी सङ्घसंस्थाले प्रत्येक आर्थिक वर्षको असार महान्त्यमात्रमा वार्षिक प्रतिवेदन, आयव्यय विवरण र लेखावलीसँग प्रतिवेदन परिषद्मा बुझाउनुपर्ने प्रावधान छ, तर त्यो प्रावधानलाई अधिकांश सङ्घसंस्थाले उल्लंघन गर्दै आएको उल्लेखित तथ्याङ्कले देखाउँछ । प्रतिवेदन नबुझाएको कारण अहिलेसम्म कुनै पनि सङ्घसंस्थामा विवरणको भने भएको छैन । समाज कल्याण परिषद्ले समयमै वार्षिक प्रतिवेदन नबुझाउने सङ्घसंस्थालाई कारवाही गर्न 'सङ्घसंस्था आवद्धतासम्बन्धी निर्देशिका २०७१' ल्याएपनि अहिलेसम्म एउटा संस्थापति पनि कारवाही गरिएको छैन ।

निर्देशिकामा वार्षिक प्रतिवेदन नबुझाउने सङ्घसंस्थालाई पहिलो चरणमा स्पष्टीकरण सोध्ने, त्यसपछि सचेत गराउने र त्यति गर्दा पनि प्रतिवेदन नबुझाएमा परिषद्को आबद्धताबाट खारेज गर्नेसम्मको कारवाही गर्न सकिने व्यवस्था गरिएको छ । जर्जवाता तिरर असाज मसालसम्मको समय तोक्दा समेत प्रतिवेदन नबुझाउने सङ्घसंस्थालाई आजभोलि नै सूचना जारी गरी प्रतिवेदन बुझाउन आग्रह गर्ने र त्यसलाई पनि अट्टर गरे निर्देशिका अनुसार कारवाही अगाडि बढाउने सङ्घसंस्थाले कुनै पनि परियोजना

समन्वय शाखाका उपनिर्देशक हरि तिवारीका अनुसार परिषद्को अधिकृतबाट हटाएपछि त्यस्ता सङ्घसंस्थालाई कुनै पनि कार्यक्रम सञ्चालन गर्न परिषद्को स्वीकृति नभएपछि दाताहरूले आर्थिक सहयोग रोकिदने संभावना हुन्छ । परिषद्मा आबद्ध ४२ हजार करिबमध्ये आव. २०७०/७१ मा परिषद् तिन हजारले मात्र प्रतिवेदन बुझाएको पाइएको छ । दर्ता भएका संस्थाहरूमध्ये दश हजार जति मात्रै सक्रिय रहेको अनुमान गरिएको छ । उपनिर्देशक तिवारीले समयमै प्रतिवेदन नबुझाउने संस्थाहरूलाई कारवाही गर्ने सम्बन्धमा स्पष्ट व्यवस्था नभएका कारण अधिकांश सङ्घसंस्थाले प्रतिवेदन बुझाउन अट्टर गर्दै आएको बताउँछन् । समाज कल्याण परिषद् ऐन, २०४९ मा प्रतिवेदन नबुझाउने संस्थाहरूलाई निलम्बन वा विघटन गर्न सकिने सम्मको प्रावधान छ । उपनिर्देशक तिवारीले भने, 'समयमै प्रतिवेदन नबुझाउने सङ्घसंस्थालाई प्रायः कतिपय वर्ष सूचना जारी गरिन्छ । सूचनाको आधारमा केहीले त बुझाउँछन् । नबुझाउने पनि केही हुन्छ भनेर धेरैले बुझाउँछन् ।' 'जि.स.स. प्रशासन कार्यालयमा संस्था नवीकरण गर्ने अवधि पाँच वर्षसम्म भएको र नवीकरण गर्न सकिने गरिफारिस आवश्यक पर्ने भएकोले पनि सङ्घसंस्थाले प्रतिवेदन बुझाउन तदारुकता नदेखाएको परिषद्को भनाइ छ ।

आव. २०७०/७१ मा विभिन्न सङ्घसंस्थाले परिषद्को स्वीकृति लिएर रु. ११ अर्ब २ करोड २० लाख ८५ हजार ४५२ रूपैयाँ बराबरको कार्यक्रम गरेका थिए । आव. २०७१/७२ को प्रतिवेदन भने तयार हुँदैन । परिषद् अन्तरगतको अन्तर्राष्ट्रिय सम्मेलन शाखाका अनुसार २२० वटा अन्तर्राष्ट्रिय गैरसरकारी संस्थाहरू परिषद्मा आबद्ध छन् । अन्तर्राष्ट्रिय सङ्घसंस्थाले कुनै पनि परियोजना

सञ्चालन गर्न परिषद्बाट सम्मेलन गर्नुपर्ने भएकोले केहीले बाहेक अधिकांशले प्रतिवेदन बुझाएको अनुमान तथा मूल्याङ्कन शाखा प्रमुख दुर्गा भट्टराई बताउँछन् । प्रतिवेदन नबुझाउने अन्तर्राष्ट्रिय सङ्घसंस्थालाई हकमा 'भिसा'का लागि सिफारिसलगायत परिषद्ले दिने सेवा सुविधा समेत कटौती हुने भएकोले पनि उनीहरूबाट समयमै प्रतिवेदन आउने गरेको उनको भनाइ छ ।

अनुगमन तथा मूल्याङ्कन शाखाका उपनिर्देशक सञ्जयकुमार मल्लिक सङ्घसंस्था नवीकरणमा परिषद्को सिफारिस अनिवार्य गरिएको खण्डमा उनीहरू परिषद्मा वार्षिक प्रतिवेदन बुझाउन बाध्य हुने गरेको बताउँछन् । विदेशीले वा नेपाल सरकारले कुनै पनि गैरसरकारी संस्थालाई एकद्वार प्रणालीबाट आर्थिक सहयोग दिने गरिखिए त्यस्ता सङ्घसंस्था थप व्यावस्थित हुने परिषद्को भनाइ रहेको छ । जिल्ला प्रशासन कार्यालयमा गैरसरकारी संस्था/समाजिक संस्था/गृहीको नाममा दर्ता गरी वा नगरी विदेशबाट पैसा ल्याए पनि स्थित समुदायसम्म कार्यक्रम नपुगेका युनास सरोकार राखेरका बाट आइरहेका छन् । स.म.ज. कल्याण ऐन अनुसार नेपाल सरकारको आर्थिक सहयोग गैरसरकारी संस्थाबाट खर्च हुने अवस्थामा परिषद्को पूर्व स्वीकृति हुनुपर्ने व्यवस्था भएकोले व्यवहारमा त्यसो भएको पाइन्छ ।

उपनिर्देशक मल्लिकका अनुसार आव. २०७१/७२ मा ६६

जिल्लामा गरिएको अनुगमनका क्रममा सङ्घसंस्था र जिल्ला प्रशासन कार्यालयबीच समन्वय अत्यन्त कमजोर रहेको देखियो । अनुगमनका क्रममा देखासिकी गरेर संस्था खोल्ने, एउटै व्यक्तित्व तीन/चार वटा संस्थाको अध्यक्ष बन्ने, परिषद्को स्वीकृति नलिने, प्रतिवेदन नबुझाउने, दर्तापछि वषीसम्म नवीकरण नगर्ने र संस्था नै बन्द गर्ने गरेका उदाहरण थुप्रै भेटियो । अहिलेसम्म कति संस्था दर्ता भए भने यकिन तथ्याङ्क नभए पनि जिल्ला प्रशासन कार्यालयले करिब ४० हजार सङ्घसंस्था दर्ता भएको अनुमान गरेको छ । शाखा अधिकृत चिरन्जीवी नेपालका अनुसार तीमध्ये करिब २९ हजारले मात्रै नियमित नवीकरण गरेका छन् ।

आव. २०७०/७१ मा एक हजार ४०४ र आव. २०७१/७२ मा एक हजार ४०५ वटा नयाँ सङ्घसंस्था दर्ता भएका छन् । त्यसैगरी, आव. २०७०/७१ मा २४ हजार ५०० र २०७१/७२ मा २२ हजार ४५७ वटा संस्थाले नवीकरण गरेको जिल्ला प्रशासन कार्यालयले जनाएको छ । नेपाल रेडक्रस सोसाइटीका कार्यवाहक महासचिव हरिप्रसाद श्रेष्ठले रेडक्रसले छोटो प्रकृतिको कार्यक्रम गर्ने भएकोले कतिपय प्राथमिक कार्यहरू परिषद्को पूर्व स्वीकृति नलिनेको तथ्याङ्क हुनसक्ने बताए । वार्षिक प्रतिवेदन भने संस्थाले हरेक वर्ष बुझाउँदै आएको उनी दावी गर्छन् । समाज कल्याण परिषद्का पूर्व सदस्य सत्येश डा टीका पोखरेलले

बाँकी अनिम पृष्ठमा.....

पोखरा १ मंसिर ।

जिल्ला कृषि विकास कार्यालय कास्कीले युवा स्वरोजगार कार्यक्रम अन्तर्गत व्यवसायिक तरकारी खेतीको लागि आह्वान गरेको दरखास्तमा ३ सय भन्दा बढीको आवेदन परेको छ । कार्यालयका अनुसार आवेदनको दिने अन्तिम समयसम्म व्यवसायिक तरकारी खेतीको लागि ५० जनाको कोटा ३ सय ३० जनाको आवेदन परेको हो । आवेदनकमध्ये आवेदनको कानाज पत्र, स्वसगत निरीक्षण पत्र, तारकारी खेतीको लागि आवश्यक वातावरणको उपयुक्तता, जातीय समावेशिता, क्षेत्रीयता लगायतका कुरालाई आधार मानेर ६० जनालाई छनौट गरिनेछ । व्यवसायिक तरकारी खेतीको लागि छनौट भएका कृषकले कार्यालयबाट ४० हजार अनुदान पाउनेछ भने कतिमा पनि ४० हजार आफैले लगानी गर्नुपर्नेछ ।

कार्यालयका वागवानी विकास अधिकृत मनहर कडरियाका अनुसार यो कार्यक्रम मार्फत अनुदान पाएका किसानले कतिमा १० रोपनी भित्र फलमा तरकारी खेति गर्नुपर्नेछ । अनुदानका लागि छनौट भएका किसानहरूलाई सबैभन्दा पहिले तालिम दिनेछ, कडरियाले भने-त्यसपछि पहिलो किस्ता बापत २० हजार दिनेछ र दोस्रो किस्ताको तयारी गर्नेछ । जसमा प्लाष्टिक तथा विदेशबाट आएका युवाहरूलाई स्वदेशी व्यवसायिक तरकारी खेती गर्न आकर्षित गराउन युवा सञ्चालन गर्ने कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने आएको छ । युवा स्वरोजगार कार्यक्रम सकारणले किसानहरूमा लगानी बढाएपछि व्यवसायिक खेति सुरु भएको जिल्ला कृषि विकास

कार्यालय कास्कीका प्रमुख रमेश प्रसाद कोइरालाले बताए । राज्यले कृषि क्षेत्रमा लगान बढाउने युवाहरूको पोस्तीहरूको लागि युवाहरूलाई सक्षित गर्न कार्यक्रम ल्याएको उनले बताए । कास्कीमा युवा स्वरोजगार कार्यक्रमले तरकारी खेतीमा निकै सुधार र बितरण भएको छ, कोइराला भन्छन्-यहाँ कार्यक्रमले मात्रै ५ सय रोपनी भन्दा बढी क्षेत्रफलमा तरकारी खेति गरिएको छ, यो वर्ष अझै बढेछ ।

यो कार्यक्रम कास्कीमा तेस्रो वर्षमा चलिरेको छ । आर्थिक वर्ष २०७०/७१ देखि सुरु भएको युवा स्वरोजगार कार्यक्रम मार्फत अहिलेसम्म जिल्लामा २ सय ५० जना युवा किसानहरूले अनुदान प्राप्त गरिसकेको पत्रकार प्रकाश डकालले एलार नेपालमा लेखेका छन् । युवा स्वरोजगार लगानी गर्ने जवजव छ । यो वर्षका लागि परेका आवेदनहरूको पनि अहिले स्थलगत

अध्ययनको काम गरिरहेको कार्यलयले जनाएको छ । स्वरोजगार कार्यक्रम अन्तर्गत व्यवसायिक तरकारी खेति तथा माछापालन गर्नुपर्छ । सरकारले माना सिचाई अर्पित जनाएको कार्यक्रम पनि सञ्चालन गर्दै आएको छ ।

कास्कीमा अहिले करिब २९ सय हेक्टर क्षेत्रफलमा तरकारी खेति भइरहेको छ । जिल्लामा २ हजार व्यवसायिक तरकारी उत्पादक किसानहरू छन् भने उनीहरूले तरकारी निर्यातबाट मात्रै वार्षिक करिब २० करोड रूपैयाँ आयदाती गर्ने गरेको कार्यालयले जनाएको छ । हेमजा, लेखनाथ, लाहाचोक, पुनर्चौर, पुम्दीभुम्दी र पोखराका केही वडाहरू तरकारीका लागि पकेट क्षेत्रहरू हुन् । जिल्ला कृषि विकास कार्यालय कास्कीले यो वर्ष विभिन्न शिपकामा करिब ५० लाख रूपैयाँको अनुदान किसानलाई उपलब्ध गराउने तयारी गरेको छ । जसमा प्लाष्टिक घर निर्माण, विउ विनन खरिद, पोषाभेसकेका छन् भने तिमथे सबैभन्दा बढी गोलभेंडा खेती गरिन्छ ।

तविन टेलरिङ एण्ड सर्टिङ-सुटिङ

विगत १८ वर्षदेखि म्याग्दी जिल्लाको बेनीबजारमा संचालित बनिन टेलरिङ एण्ड सर्टिङ-सुटिङको शाखा पोखराको न्युरोडस्थित भाटभट्टी सुपर मार्केटको आइमा पनि । विभिन्न ब्राण्ड र आकर्षक डिजाइनमा सुपथ मूल्यमा सर्टिङ-सुटिङका लागि एकपटक पुग्नुपर्ने ठाउँ ।

डा. गंगाधर मंगेश बनिन टेलरिङमा सिलायुद्ध...
BABIN TAILORING & Shirring Suiling
HeadOffice: Hukale Chowk, Myagdi, Beni, Tel: 069-520760
Branch: Newroad, Pokhara, Tel: 061-527420
Email: babintailoring@yahoo.com
Web: www.babintailors.com

हार्दिक बधाई

श्री गंगाधर पराजुलीज्यूलाई

हाम्रा आदरणीय दाजु, नेपाल प्रेस युनियनका निवर्तमान केन्द्रीय उपाध्यक्ष, राष्ट्रिय समाचार समिति (रासस) संचालक समिति सदस्य, नेपाल पत्रकार महासंघका पूर्व केन्द्रीय उपसभापति, सुनौलो एफ.एम. १०२.२ मेगाहर्जका कार्यकारी निर्देशक एवं गोल्डेन न्यूज राष्ट्रिय दैनिकका प्रधान सम्पादक तथा पोखराका अग्रज पत्रकार श्री गंगाधर पराजुलीज्यू नेपाल प्रेस युनियन कास्कीद्वारा स्थापित 'प्रेस युनियन पत्रकारिता पुरस्कार-२०७२' द्वारा सम्मानित हुनुभएकोमा हार्दिक बधाई ज्ञापन गर्दै उहाँको उत्तरोत्तर प्रगतिको हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौं । साथै उक्त सम्मानले नेपालको पत्रकारिता विकासमा उहाँको अग्रणी एवं सशक्त भूमिका निर्वाह गर्ने उर्जा प्राप्त होस् भन्ने शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।

रमेश पौडेल
प्रदीप काफ्ले
अभिषेकान्त पौडेल
राजबहादुर गुरुङ
रविन्द्र बाँस्तोला
टंकराज अधिकारी

शिरमणि बराल
डा. बलराम उपाध्याय रेग्मी
माधव रेग्मी
प्रकाशचन्द्र सापकोटा
विमला मण्डारी
सरिता तिम्लिस्ना

सोमनाथ बराल
अभियान कोइराला
मानु पराजुली
रामप्रसाद भुर्तेल
नविन सिग्देल
गीता विष्ट

पदम श्रेष्ठ
हरि पन्त
नवराज त्रिपाठी
लोकेन्द्र दमाल
वासुदेव मिश्र
प्रदीप पौडेल
सन्दिप पौडेल

नेपालको संविधानमा पिछडा वर्गको अधिकार

नेपालको संविधानमा पिछडा वर्गको हक अधिकार

देहाय बमोजिम व्यवस्था गरिएको छ ।

- सामाजिक न्याय सुनिश्चित गर्ने राज्यको राजनीतिक उद्देश्य हुने ।
- आर्थिक समानता, समृद्धि र सामाजिक न्याय सुनिश्चित गर्ने सामाजिक समक्षी र सहभागितामूलक सिद्धान्तका आधारमा समतामूलक समाजको निर्माण गर्ने ।
- सामाजिक वा सांस्कृतिक दृष्टिले पिछडिएको पिछडा वर्ग समान नागरिकको संरक्षण, सशक्तीकरण वा विकासका लागि कानून बमोजिम विशेष व्यवस्था गर्ने ।
- सामाजिक रूपले पिछडिएका पिछडा वर्ग समेतलाई समावेशी सिद्धान्तका आधारमा राज्यको विकासमा सहभागी हुन पाउने सामाजिक न्यायको हक हुने ।
- आर्थिक, सामाजिक तथा सांस्कृतिक अवसर र लाभको समान वितरण तथा त्यस्ता समुदायभित्रका विपन्न नागरिकको संरक्षण, उत्थान, सशक्तीकरण र विकासका अवसर तथा लाभका लागि विशेष व्यवस्था गर्ने ।
- उत्प्रेषित तथा पिछडिएको क्षेत्रका नागरिकको संरक्षण, उत्थान, सशक्तीकरण, विकास र आधारभूत आवश्यकता परिपूर्तिका अवसर तथा लाभका लागि विशेष व्यवस्था गर्ने ।
- सामाजिक सुरक्षा र सामाजिक न्याय प्रदान गर्दा सबै लिंग, क्षेत्र र समुदायभित्रका आर्थिक रूपले विपन्नलाई प्राथमिकता प्रदान गर्ने ।
- समानुपातिक निर्वाचन प्रणाली बमोजिम हुने प्रतिनिधि भन्ना र प्रदेश सभाको निर्वाचनका लागि राजनीतिक दलले उम्मेदवारी दिँदा समावेशी सिद्धान्तका आधारमा गर्ने ।
- पिछडा वर्ग समेतको हक अधिकारको संरक्षणका लागि संवैधानिक आयोगको रूपमा राष्ट्रिय समावेशी आयोगको व्यवस्था ।
- नेपाली संविधानमा पिछडा वर्ग समेतको प्रवेश समानता र समावेशी सिद्धान्तको आधारमा गरिने ।
- नेपाली राज्यद्वारा विशेष प्रतिनिधिसमक्षी सिद्धान्तको आधारमा नियुक्ति गरिने ।
- संवैधानिक अंग र निकायका पदमा समावेशी सिद्धान्तको आधारमा नियुक्ति गरिने ।

नेपाल सरकार
कानून, न्याय तथा संसदीय मामिला मन्त्रालय

नेपाल सरकार
सूचना तथा संचार मन्त्रालय
सूचना विभाग

२

■ अवरिल असफलता बाहेक अरु सबै कुरा सहन सकिन्छ । - वेदो

सप्ताहकीर्त्य

कृषि प्रवर्द्धनमा ध्यान देउ

भारतीय नाकान्दीको शिकार बनेका नेपाली जनता, सरकार र आन्दोलनकारी मध्ये मोचा बीच कहिले वाला होला र जनजीवन सहजहोला भनेर प्रतिशारत छन । देशी, तिहार लगत्तै सहज हुन्छ कि भन्ने आशाश्रमीमा बसेका छन् जनता अब छठपछि सहज हुन्छ कि भन्नेमा आशावादी छन् । तर आर्इतवार मात्रै देशवासीको नाममा आएको प्रधानमन्त्री केपी ओलीको सम्बोधनले यो अवस्था अफ केही समय थपिने सकेत देखाएको छ । मुलुकको असहज परिस्थिति लम्बिरहदा कृषि क्षेत्रले व्यहोनुपरेको अवरको मुल्यांकन भने कतिवाट पनि गरिएको छैन । कास्तवमा अहिलेकै अवस्था थप केही समय निरन्तर रह्यो र किसानले समयमै निकास पाएनन् भने नेपाल भनै ठूलो विपत्तिमा पर्ने र परनिर्भरताको पारो ह्वात्तै बढ्ने निश्चितप्राय छ । यसतर्फ जिम्मेवार सरोकारवालाको ध्यान पुग्न सकेको छैन । एकतातिर आलु, प्याज र कागती जस्ता उत्पादनमा पनि भारतको नै भर पर्नु अवस्था छ भने अर्कोतिर केरा लगायतका खेतीमा मुलुकलाई आत्मनिर्भर बनाउन सक्ने सकारात्मक अवस्था तथ्यांकले देखाएको छ । तर किसानले उत्पादन गरेका केराले बजार नपाएर खेर जान लागेका समाचार सार्वजनिक भएका छन् । केरा उत्पादन (बोटेबाट)को समस्या छ । केराले बजारमा नभएको समयमा नै बजारमा पुगनु पर्दछ । तराईका पुर्वदेखि थपिकमसम्मका जिल्लाहरुमा उत्पादन हुने केराले मुलुकलाई धेरैन सक्ने अवस्था छ तर बजारको समस्या छ । केराले बजारीकरण त पाउा मात्रै हो । अहिलेको अवस्थामा कारण दुध तथा पशु पालक किसानहरु पनि त्यत्तिकै मर्कासा छन् । प्रकाशित समाचार अनुसार केही दिन अघिदेखि विराटनगरको दुध वितरण एजन्सिले किसानसँग दुध खरिद गर्न छाडेको छ । चितवनका कुबुरापालक किसान कुबुरा उत्पादन गर्न नसके भएपछि चल्ता नष्ट गर्दै छन् । गहुँ र तोरी लगाउने समयमा मलको अभाव छ । नाकान्दीको मारमा उखु लगायत अन्य स-साना उत्पादन पनि परेका छन् । धान किसानका समस्या पनि उस्तै छन । यसरी कुपुप्रधान मुलुकको कृषि क्षेत्रका सबै पक्ष अस्तव्यस्त अवस्थामा रहेका छन । मध्ये आन्दोलनले आतंकिक रूपमा बजारसँग किसानको सम्बन्ध बिच्छेद गरिरहेको छ । त्यसमाथि भारतीय नाकान्दीले अवस्थालाई फर्ने भयावह बनाईदिएको छ । अब कृषि क्षेत्रको सबलीकरणका लागि बन्द र आन्दोलनको प्रभाव कम हुने र किसानलाई उत्पादनका लागि चाहिने मल, निउ पुग्न सक्ने र उत्पातित वस्तुलाई बजारसम्म पुगउन सकिने अवस्थाको निर्माण गर्नुपर्दछ । अहिलेको एउटा सजिलमा खेती कम लगाइयो र उत्पातित वस्तु बजारसम्म पुगउन सकिएन भने किसानको जीवन चोपट बढ्यो । यस्तो अवस्थामा भरखरै फस्टाउन थालेको आधुनिक कृषि व्यवसायबाट किसान पलायन हुने सम्भावना बढि रहन्छ । यसो भयो भने नेपालको अर्थतन्त्रमा कृषि क्षेत्रको योगदानमा कमी आउनेछ । अहिले डेढ खर्बको कृषिजन्य वस्तुको आयात गरेर धानिफेको नेपाली जीवनमा नयाँ संकट थपियो भने नेपाल भनै बढी परनिर्भर बन्ने निश्चित छ । त्यसो भएकाले किसानका समस्या हल गर्ने र कृषि क्षेत्रको प्रवर्द्धनका लागि सरकारले समयमा नै उचित ध्यान दिनु जरुरी छ ।

आजको पञ्चाङ्ग

मिति २०७३ साल मंसिर ३ गते बुधवार, बरसवार महेन्द्र १८ सन् २०१४, भीशाक १९३३, नेपाल संवत् १९३६, कौलकनामकः संवत्सरः, सूर्य पृथ्वीको वरिष्ठा गौरीदास प्रवेश गरिसकेका छन् । भरत ऋतु चल्नारम्भे छ । कामान्त अन्तरा कालिककुम्भस्थ चरित्रको छ । सौरभान अन्तरा आज कालिककुम्भस्थको तत्समि मिति ४४ घटि ३१ पना अन्तत रातिमा ९६ बजेर १४ मिनेटसम्म तन्त्रप्राप्त अष्टमि भइसक्यो लाग्नेछ । आज सूर्य तुला राशिमा, चन्द्रमा मकर राशिमा क्षौरावत रहेछ । आज दिनमान २६ घटि ४० मिनेटमा अन्तरा आज सूर्यय नेपालको काठमाडौँ केन्द्रबिन्दुमा रहि बिहान ठीक ६ बजेर २५ मिनेटमा तुल्यबहु मूर्तमा हुनेछ भने सूर्यास्त साह्र ६ बजेर ०९ मिनेटमा हुनेछ ।

आजको राशिफल

मेघ : जोखिममा काम गर्नु पर्नेछ, शत्रु भेद रहनेछ, अर्काको काममा समय बित्नेछ ।

वृष : जमिन लाभ, नयाँ कार्यमा लाग्नी, महत्वपूर्ण उपलब्धि हासिलदिन सबै प्रकारले शुभ रहेछ ।

मिथुन: सोचाइ विपरित काम हुनेछ, पारिवारिक चिन्ता बढ्नेछ, घरमा बस्न मन लाग्नेछैन ।

कर्कट: व्यापार व्यवसायमा मिरावट, गरेको प्रयास असफल, स्वास्थ्यमा एकांसि खराबी आउनेछ ।

सिंह: पुरानो घर प्राप्त हुने, स्वास्थ्यमा कामिक सुधार हुनेछ, दिन सामान्य रहनेछ ।

कन्या: टाढाबाट अन् आउनेछ, मानसिक शान्ति तथा आराम मिल्नेछ, शत्रु परास्त हुनेछ ।

तुला: परिवारमा अशान्ति हुनेछ, आफन्तजनबाट धोका, बाधुरोगले रहाउनेछ ।

वृश्चिक: गुमेको धन फर्काउनु पर्ने सक्नेछ, राजनैतिक सक्रियता बढ्नेछ, समग्रमा दिन शुभ छ ।

धनु: सामाजिक कार्य गरेरपनि जस पाइने छैन, यात्रामा फर्कनट खेपु पला सक्ने रहनुहोला ।

मकर: आध्यात्मिमा एकान्सि बढि, सहयोगी हातहरु बढ्नेछन्, धर्मकाममा मन जान्नेछ, समय शुभ छ ।

कुम्भ: काममा अवरोध आउनेछ, आफ्नो इज्जतमा आंच आउन सक्छ, काम गर्दा चनाको हुनुहोला ।

मीन: नयाँ काम गर्ने जोश जागर बढ्नेछ, आध्यात्मिमा बढि हुनेछ, व्यापारबाट लाभ पाईनेछ ।

राशिफल लेखक : युवा र्थ्योतिषी हरि पन्त, मो.९८४९१४७३६९

रेडियोको बीसवर्ष : विगत, वर्तमान र भावी चुनौतीअ

काँतिक २० गते, नेपालमा रेडियो प्रसारण शुभारम्भ भएको दिन । विक्रम सम्बत् २०५२ सालमा यसै दिन नेपालमा एक.एम. वजेको थियो । यसको सुरु गर्ने श्रेय रेडियो नेपाललाई जान्छ । आफ्नो एक.एम. प्रसारणको ४४ वर्ष पछि उसले हतार नै सहि एक.एम. सुरु गरेको थियो । हतारमा यस अर्थ कि एक.एम. प्रसारणको अध्यक्ष र गृहकार्य वातावरण पत्रकार समूहले गर्दै थियो । उसले लामो समय देखि लाइसेन्स प्राप्तिका लागि सूचना तथा सञ्चार मन्त्रालयमा लाकेता गरिरहेको थियो । तर विभिन्न बहानामा भुलाइ रहेको सरकारले आफ्नै मातहतको रेडियो नेपाललाई भने विना निवेदन र गृहकार्य प्रसारण अनुमति दिएको थियो, भनिन्छ । बैर जे होस्, आज भन्दा बीस वर्ष अघि रेडियो नेपालले एक.एम. काठमाडौँ १०० मेगाहर्जको नाममा एक.एम.ले मात्रै स्थाप गरेको हो । यो स्थाप नेपालमा मात्र कि दक्षिण एशियामै त्यसमा नयाँ थियो किनीक दक्षिण एशियामा यो प्रविधि पहिलो पटक नेपालमा प्रसारणमा आएको थियो ।

यसरी सन्ति होदा नेपालमा एक.एम. प्रसारण भएको ठ्याक्कै २० वर्ष पछि । यो बीस वर्षमा हामीले के उपलब्धि हासिल गर्छौं त ? एक पटक समीक्षा गरौं भने बेला आएको छ । सामान्यतयाः स्थानीय रेडियो भनिने एक.एम. रेडियो जनचेतना बसाउन, लोकतन्त्रलाई संस्थागत गर्न, जनमत बनाउन र सामाजिक अभियान चलाउन लोकप्रिय छ ।

एउठभूमि : बहुदलीय लोकतान्त्रिक व्यवस्थाको पुनर्स्थापनापछि सरकारले वि.सं. २०४९ सालमा राष्ट्रिय सञ्चार नीति तयार पार्छ्यो । यो नीतिमा नीति क्षेत्रको पनि सहभागिता रहने बुझा मुस्किलले परेको थियो । सञ्चार नीति आए लगत्तै सरकार भन्दाबहिर रहेर रेडियो प्रसारण गर्न वि.सं. २०४९ काँतिक ७ गते नेपाल वातावरण पत्रकार समूहले सूचना तथा सञ्चार मन्त्रालयमा निवेदन दियो तर, निवेदनमाथि लामो समयसम्म कुनै कारवाही भएन । यस्तो वातावरण पत्रकार समूहले प्रयास जारी राख्यो ।

यदिबीचमा नेपाल वातावरण पत्रकार समूहले एक.एम. रेडियो चलाउनेबाहेक युनेस्कोसँग कुराकानी गर्यो । युनेस्कोले समूहको यो प्रस्तावलाई सहयोग गर्ने रुढी देखायो । यसरी युनेस्कोको प्राविधिक टोलीले रेडियो सगरमाथा परिषदजनका लागि प्राविधिक प्रस्ताव तयार गरियो । फेफ.एम. प्रसारण भएको भण्डै २० दिन पछि २०५२ मंसिर १९ गते रेडियो नेपालले इजाजत प्राप्त निवेदन दियो । साथ २८ गते मात्र चलाउन तथा सञ्चार मन्त्रालयले रेडियो नेपाल एक.एम. काठमाडौँलाई प्रसारण इजाजत दियो । यसरी नेपालकै पहिलो प्रसारणले अख्यानिक र दशान्नी प्रसारणको क्रण्डे ३ महिना पछि वैधानिकता पाे । भनिन्छ, रेडियो नेपालको आर्थिक घाटा पुति गर्न र प्रसारण माध्यममा सरकारी एकाधिकार कायमै राख्न रेडियो नेपाल र सञ्चार मन्त्रालयले यसो गरेको थियो ।

उसो त रेडियो सगरमाथाले पनि २०५२ साल चैत्र १८ गते काठधाराबाट इजाजतविना नै १०२ मेगाहर्ज बाट रेडियो तरंग फालेको थियो । यो प्रयोजनका लागि बेलायतबाट कम्पनीक ईन्जिनियर मार्टिन एडवर्ड आका थिए । ने.वा.प.स.ले तीन वर्षदेखि लगातार प्रसल गर्दा पनि सरकारले अनुमति निदिएकाले वैधानिक विधि गरेको किदकि गर्छ्यो । अन्ततः २०५४ जेठ ४ गते रेडियो सगरमाथाले इजाजत पायो र जेठ १६ गतेबाट विधिवत सञ्चालन गर्यो । यसरी रेडियो सगरमाथा नैरसरकारी क्षेत्रबाट रेडियो चलाउने दक्षिण एशियामकै पहिलो प्रसारण संस्था बन्यो ।

रेडियोको वर्तमान : रेडियोको अन्तर्राष्ट्रिय अध्यास हेने हो भने, सामान्यतयाः सार्वजनिक, सामुदायिक र व्यापारिक प्रसारण भनी तीनखाले प्रसारण प्रणाली लागू गरेको पाइन्छ । तर हागो देशमा

भने कुनै पनि ऐन कानुनको रेडियोहरुको बर्तिकाकरण गरेको पाइनेछ । यहाँ आफूले आफैलाई सामुदायिक, व्यापारिक एक.एम. भनि टयाग भण्डाइए पनि सूचना तथा सञ्चार मन्त्रालयले भने त्यो टयाग वैधानिक रूपमा चिन्दैन । व्यवहारमा भने सच-साथ दर्ता ऐन, सरकारी ऐन अन्तरगत दर्ता भएका संस्था तथा नैतिक प्रतिष्ठान र स्थानीय सरकारले चलाएको सैरनाफामुलक रेडियोलाई सामुदायिक रेडियो भन्ने गरिएको छ । कम्पनि ऐन अन्तरगत रहेकालाई व्यावसायिक रेडियोको दर्जा दिने गरिएको छ ।

प्रसारणमा आएका अधिकांश एक.एम.का कार्यक्रम सुने हो भने सामुदायिक र व्यापारिक रेडियोले रेडियोले एकैबलै कार्यक्रम प्रस्तुत गरेको पाइन्छ । लाइसेन्स लिने प्रक्रिया, लिनु पर्ने रोयल्टी, कर (प्रसारण भ्रमता, बाटका आधामा) दुवै प्रकारका रेडियोको एउटै छ । यस मुद्दालाई सामुदायिक रेडियोको हाना र संस्था बाँडकाटिउट एसोसियसन अफ नेपाल (नास) ले बेला-बेला ठाउँ पनि विनाशक भन्ने बनाउन सकेका छैनन् ।

एक.एम.को वित्तियत : २०५२ काँतिक २० गते जुम भएको पहिलो एक.एम. रेडियो नेपाल एक.एम. काठमाडौँ १०० मेगाहर्ज सौही सालको पुष १९ गते व्यापारिक प्रसारण प्रयोजनका लागि नीजि कम्पनीहरुलाई नाममा प्रसारण समय उपलब्ध गराउन शुरू गर्यो । त्यहि वित्तियतमा शुभ्र एक.एम. (केएफएच), कान्तिपुर एक.एम., हिटस एक.एम., क्लासिक एक.एम., गुनाइट एक.एम. प्रसारण निर्धुनमा जाडिन आइपुग्यो । कालान्तरमा समय किनेर कार्यक्रम प्रसारण गर्ने गिते कम्पनीहरुले अ-आफ्नो नाममा दुई एमएम सञ्चालनमा ल्याए । लामो समयसम्म काठमाडौँ उपत्यकामा मात्र प्रसारित हुँदै आएको एक.एम. रेडियोले वित्तियत मोफकसम्म प्रवेश गर्यो । काठमाडौँ बाहिर पनि महत्वपूर्ण प्रसारणमा प्रसारण रेटान्न खुल्ले थाले । यो क्रममा नेपालमा मदनपौरखरा, पोखरामा रेडियो अन्नपूर्ण, माछापुच्छ्रे, हेटौँडामा मकमकामा, बुटवलमा बुटवल एक.एम., नारायणगढमा काँकरी, विनाजी, विराटनगरमा काँकरी एक.एम.ले आफ्नो छुट्टै पहिचान स्थापित गर्दै आफ्नो अर्जित तरंग मोफकसको शितिममा रुजाए । आज करिब ६४० एक.एम. रेडियोले अनुमति लिएका छन् र ४०० एक.एम. प्रसारणमा छन् । यीतको ठूलो संख्या हुदा पनि एक.एम.ले आफ्नो छुट्टै अस्तित्व निर्माण गर्न सकेका छैनन् ।

एक.एम.प्रति चासो राख्ने वृत्तहरु भन्दा, एक.एम.ले दिन प्रतिदिन आफ्नो प्रभावको ख्यामसै पठाउँदै गएको छ ।

एक.एम. रेडियोको इतिहास : रेडियो पालीमा एम. (एमिलस्टुट मोडेसुस) र एक.एम. (फ्रिक्वेन्सी मोडेसुस) भन्ने २ प्रकारका प्रसारण विधि छन् । यी दुवै विधि रेडियो स्टेशनबाट प्रसारणको, साउण्ड केमलसै रेडियो सेटसम्म पुर्‍याउने विधि हुन् । एक.एम., साउण्ड केमलसै रेडियो सेटसम्म पुर्‍याउने त्यस्तो विधि हो जसले रेडियो तरंगको शक्तिलाई याथावत राखेर त्यसको आयतलाई मात्र बढाउँछ । भनिन्छ, यो 'प्रकाशको वेग' जस्तै सिधा मात्र प्रसारण हुने गर्दछ । यसलाई वातावरणवि, औद्योगिक र विद्युतीय हाना अवरोधले त्यति असर नगर्ने भएकोले एक.एम.मा गुणस्तरीय आवाज सुन्न पाइन्छ ।

यो एएम (सह वेग) विधियम वेगमाथि प्रसारणमा जस्तो टाढा-टाढा पुर्‍याउन नसकिने हुनाले एक.एम. सानो रेडियोसभामकै क्षेत्रमा गुणस्तरीय सेवा प्रसारण गर्ने उपयोगी मानिन्छ । त्यसै हुनाले यसलाई 'स्थानीय रेडियो' भनिएको हो । एक.एम. रेडियोको विकास मार्कोनीले सन् १८९४ मा सामुदायिक रेडियो परीक्षण गरेको ३८ वर्षपछि सन् १९३४ मा (तीसको दशकमा) भएको हो । अमेरिकाको कोरियिमा विश्वविद्यालयका इलेक्ट्रिकल ईन्जिनियर प्र. एल्विन होवार्ड आर्मस्ट्रङले यस प्रविधिको

विकास गरेका हुन् । तीसको दशकमा आविष्कार भई ४० को दशक (दोस्रो विश्वयुद्धताका) मा विकास भए पनि एक.एम. प्रविधिके व्यावसायिकता ग्रहण गर्न भने लामै समय कुनुपरेको थियो । भनिन्छ, यो डिजाइको प्रमुख कारण सुरुका वर्षहरुमा एएम रेडियोका सञ्चालक र एक.एम. रेडियोका प्रबर्द्धकहरुबीच चलेको कठोर व्यावसायिक द्वन्द्व थियो । त्यसबेलाका अधिकांश रेडियो सञ्चालक एक.एम.लाई एएमको 'फुडकेलो भाइ' ठान्थे । एएम प्रसारकहरुले एक.एम. रेडियोको विकासकालागि अनुकूल वातावरण बन्न निदिइरहेका बेला रेडियो कोरियसन अफ अमेरिका (आरएसए) ले यो प्रविधिकालाई टाढीमा प्रयोग गऱ्यो तर आर्मस्ट्रङलाई रोयल्टी भने दिएन । लामो समयसम्म उनी प्याटेन्ट राइटके मुद्दामा अर्किए र त्यसकै कारण निराश, बर्कित र रोगी बनेका उनले सन् १९३४ मा आत्महत्या गरे । यसरी एक प्रविधि आविष्कारको दुःखद अन्त्य हुन पुग्यो ।

आर्मस्ट्रङको मृत्युपछि पनि यो

मुद्दा सकिएन । केही वर्ष सुस्त गतिमै बहिरह्यो । अमेरिकाको फेडरल कमिसन अफ कम्युनिकेशन (एफसीस) ले सन् १९६९ मा रेडियो अर्जित प्रसारण गर्ने अनुमति प्रदान गर्यो । यसपछि मात्र यसको विकास सम्भव भयो । सन् १९७० को दशकको अन्त्यतिर आइपुग्यो एक.एम. रेडियोले एएम रेडियोलाई पनि उछिन्थ्यो । यो क्रम अहिलेसम्म पनि जारी छ ।

यस्तै प्रकारको व्यावसायिक द्वन्द्व नेपालमा पनि चल्थ्यो । वि.सं. २०४९ सालको जनआन्दोलन र त्यसपछि दिएको राजनीतिक परिवर्तनपछि नेपालमा पनि सरकारी पञ्चावट एक.एम. व्याख्याद अर्कुल लगाउने काम भइरह्यो । वि.सं. २०४९ सालमा राष्ट्रिय सञ्चार नीति र प्रसारण ऐन आए पनि नियमावलीले पट्ट नबोलेकोले एक.एम. प्रविधिको अभियन्ताहरु र सरकारबीच जुहारी चलिरह्यो । जसरी अमेरिकाका पुरानो प्रविधि एएमले नयाँ प्रविधि एक.एम.लाई ठाउँ छेड्न चाहेको थिएन, त्यस्तै यहाँ पनि सरकारी पक्ष रेडियो प्रसारणमा कायम आफ्नो एकलौटी नियन्त्रण (एकाधिकार) छेड्न चाहन्थ्यो । त्यसैको नतिजा हो स्वतन्त्र रेडियोको प्रसारणका लागि गरिएको प्रयास भइरहेकै बेला रेडियो नेपालले वि.सं. २०५२ साल काँतिक ३० गते सरकारबाट, इजाजत नै नलिई हतारमा १०० मेगाहर्जमा रेडियो नेपाल एक.एम. काठमाडौँ नामले 'नेपागेजी' शैलीमा मनोरञ्जनात्मक कार्यक्रम सुरु गर्‍यो । एक.एम.ले भाषा बिगारयो भने आरोप त्यहीबाट शुरू भयो र अहिलेसम्म पनि त्यो आरोपले पिछ्छ छोडेको छैन ।

एक.एम. रेडियोको भौतिक सम्भावना र चुनौती : मुलुकको संरचनाकालसँगै एक.एम.को पनि संरचनाकाल सुरु भएको छ । रेडियो साउण्ड, तल्लिगतता भने स्थानीयका कारण 'लोकल रेडियो' को रूपमा लोकप्रिय एक.एम. रेडियोसकै यही अवस्था रहिरहे भोलि थपसुक्न हुने बताइएको छ । 'आवाजविहीन जगतको आवाज' भन्दैने सञ्चार माध्यम, देशका भूदराजका गाउँ-गाउँका जनताको पहुँचमा रहेको यो माध्यम, सञ्चालकहरुको नैरजिम्मेवारी, राज्यको नीतिगत अस्पष्टता, सूचना तथा सञ्चार मन्त्रालयको उदासीनता र अन्तरबस्त्रु (कन्टेन्ट) मा केन्द्रको हस्तक्षेप

(नेटवर्कड रेडियो) का कारण दिनप्रतिदिन खस्कोट अवस्थाबाट गुजिरिरहेको छ ।

मुख चुनौतीहरु : देशभरि चलेका अधिकांश रेडियोहरु व्यावसायिक छैनन् भनिने भने साथद अतिशयोक्ति हुँदैन होला । यहाँ कुनै पनि पोमोर्टस (लगानीकर्ता) को पहिलो व्यवसाय रेडियो भएन र छैन पनि । विभिन्न पेशा, व्यवसाय र क्षेत्र (राजनीति, धर्म) मा लागेकाले आफ्नो 'भेटेड इन्टरस्ट' पूरा गर्न रेडियोलाई आवश्यक (हाल) बनाएको इन्टरफेस नेपालका कार्यकारी निर्देशक दिलभूपण पाटकाको ठान्छ्यो छ । रेडियो स्थापना गरेर 'मिजिटिड काइ' प्रयोग गर्न शिवाय अधिकांशसँग न त डिगो सञ्चालनको रणनीति रहन्छ न त दैनन्दिनी सञ्चालनको जिम्मेवारी थोप । यहाँ अझै अझ राजनीतिक पाटीको नेतारकायकताहरु मिलेर आफ्नो पाटी र राजनीतिक जीवनलाई फाइदा पुर्‍याउन एक.एम. सोलने गरिरहेका छन् । यस्तो अवस्था विभिन्न जिल्लामा पुष्टै देखिन्छ । परिस्थिति यस्तो छ कि जिल्लामा यो कार्यसको, त्यो एमालेको, अनि उ त्यो चाहिए एम।ओ।वादीको र कहींकहीं त राजवादी (?) को भनेर ओला नै उठाएर 'इन्डिफेड' गर्ने अवस्था छ । अनि यस्तो अवस्थामा, सिद्धान्तः 'स्वतन्त्र रेडियो' भनिए पनि व्यवहारमा 'स्वतन्त्र र तटस्थ' रहन सक्ने अवस्था छैन । क्रण्डे ४०४ को हाराहारीमा यस्तो सङ्घार रहेको दावी गरिन्छ । त्यसमाथि हल थप प्रचार गर्ने उद्देश्यले पनि केही सघसंस्थाले एक.एम. सञ्चालन गरेका छन् । यो अर्को खतरनाक विषय हो ।

काठमाडौँमा उ उत्पादित कार्यक्रम (केड बा लाइभ) 'नेटवर्क' को नाममा देशभरी प्रसारण गर्ने संस्कृति (?) छ । यो संस्कृति राम्रो पक्ष के हो भने कम लागीगमा केन्द्रको राम्रो प्रस्तुति स्वालिटीमा सुन्न त पाइन्छ तर यसले 'कन्टेन्ट सबैबन्न' मा केन्द्रको प्रभाव बढाइरहेको छ । देशका अधिकांश रेडियोसञ्चालक विगत वा रातिको 'पायस टाउमा' मा यो वा त्यो नेटवर्कको बसाधार ब्रह्म समाचारमुलक कार्यक्रम जवाउति 'स्थानीय' रेडियोहरु रिले स्टेशन मात्र बहिरहेका छन् । त्यस्तो रेडियोहरुमा 'स्थानीयता' र मौलिकताको सुगन्ध लोपोन्मुख हुँदैरह्ने भन्ने एक.एम. रेडियोलाई स्थानीय तवरमै 'सबलीकरण' गर्दै नीतिगत पनैमा 'दुर्बलीकरण' गर्दै लगेको छ । यसले आत्मोभित्त हानि परनिर्भरता बढाउँछ । स्थानीय रेडियो 'सबल' भए मात्रै लोकतन्त्रगणतन्त्रको विकास हुन्छ भन्ने छ त हामीले बुझ्ने ?

भौतिक क्षेत्रमा मुख्य कार्यक्रमहरु पनि काठमाडौँले एउटा प्रोडक्शन हाउस वा कम्पनीले उत्पादन गर्छ र देशभरि बजारउँछ । ससंती सुरता त्यसका कार्यक्रम हुरूमा 'अभूक' अन्तर्राष्ट्रियराष्ट्रिय गैरसरकारी संस्थागत एजेण्डाहरु हुन्छन् र त्यो 'विना सम्पादन' देशभरिका औद्योगिकता तथा वासिासटन औपनिषयन' बनाउन सघाउँछ भन्ने मान्ने हो भने यो भन्दा ठूलो खतरा के हुन सक्ता त ? नेपालमा ठूलो संख्यामा गैरसरकारी संस्थाहरुले एक.एम. रेडियोहरु सञ्चालन गरेका छन् । ती संस्थाहरु कुनै न कुनै गैरसरकारी संस्थाको स्थानीय पाटनर अर्नाइसटन हुन् । यस्तो अवस्थामा उनीहरुको निहेन स्वाधोपनिषट एजेण्डाको खुल्ल प्रवेश र हस्तक्षेपलाई केसरी रोक्न सकिनेछन ? एककोटो राम्रो सल्ले पर्छ । एउटै स्टेशन हाभीकहाँ दर्जनी एक.एम. छ । के त सबै एक.एम. धानिन सक्छन् ? लाइसेन्स दिने सूचना तथा सञ्चार मन्त्रालयसँग कुनै नीतिगत मापदण्ड नभएको भिडिया 'मापदण्ड'का गाउँ-गाउँका जनताको पहुँचमा रहेको यो माध्यम, सञ्चालकहरुको नैरजिम्मेवारी, राज्यको नीतिगत अस्पष्टता, सूचना तथा सञ्चार मन्त्रालयको उदासीनता र अन्तरबस्त्रु (कन्टेन्ट) मा केन्द्रको हस्तक्षेप

दिपेन्द्र श्रेष्ठ

पक्कै केही खास छ । यहाँ दिनेले पनि दिइरहेका छन्, सोलनेले पनि बिना सम्भाव्यता अध्ययन भएपछि खोलिएका छन् । सोलने र दिनेको बीच दूवैको खास छ । सञ्चार मन्त्री पर्वतमान हुता साथ खाति लाइसेन्स बाँडिन्छ, बोर्डकाटिइ एसोसियसन अफ नेपाल (नास) का संस्थापक अध्यक्ष शिवलाल मल्ल भन्नुहुन्छ, 'आफ्नो पाटीको नेता कार्यक्रमलाई दिने प्रवृत्ति बढ्दै छ ।'

आखिर किन खुलिरहेका छन् त ? कारण धेरै हुनसक्छन् जस्तो भिडिया ख्यामस । सामाजिक पहिचान । मान सम्मान । मिजिटिड काँडको पहुँच । आसन र भाषणको अवसर । पछिल्लो समयमा सीमित मान्छेले विभिन्न कारोबारबाट प्राप्त पैसा कमाए । महँगो गाडी चढे पनि साथद 'सामाजिक छवि' भने बन्न सकेन । त्यसैले यो पहिचान बनाउने चाहने केहीले भिडियालाई सजिलो 'उद्यम' देखे ।

वित्तीय : भनेजति गर्न नसकिए पनि केही एक.एम. ले भने हरेक शहरमा आफूले सक्नेजति पैसा नै रहेका 'विषय' हो । १०, १२ बटा एक.एम. भाको ठाउँमा नाम लिनु मिल्ने २९३ बटा पक्कै छुट । तर यतिको संख्यामा रहेका एक.एम. हरूले जति गर्न सक्नु पर्‍यो त्यति भने गर्न सकेका छैनन् । अधिकांश एक.एम. ले आफ्नो स्थापनाको औचित्य पनि प्रमावित गर्न सकेका छैनन् । साउण्ड उनीहरु कहिँ छैन जस्तोलाई रहेका ठाउँ वा कम्प्यास हराएको जेडाको जस्तो अवस्थामा छन् । भनिन्छ कहीं पुरने भन्ने लख्छ छैन भने जुन ठाउँ ब्रह्म समाचारमुलक कार्यक्रम जवाउति 'स्थानीय' रेडियोहरु रिले स्टेशन मात्र बहिरहेका छन् । त्यस्तो रेडियोहरुमा 'स्थानीयता' र मौलिकताको सुगन्ध लोपोन्मुख हुँदैरह्ने भन्ने एक.एम. रेडियोलाई स्थानीय तवरमै 'सबलीकरण' गर्दै नीतिगत पनैमा 'दुर्बलीकरण' गर्दै लगेको छ । यसले आत्मोभित्त हानि परनिर्भरता बढाउँछ । स्थानीय रेडियो 'सबल' भए मात्रै लोकतन्त्रगणतन्त्रको विकास हुन्छ भन्ने छ त हामीले बुझ्ने ?

भौतिक क्षेत्रमा मुख्य कार्यक्रमहरु पनि काठमाडौँले एउटा प्रोडक्शन हाउस वा कम्पनीले उत्पादन गर्छ र देशभरि बजारउँछ । ससंती सुरता त्यसका कार्यक्रम हुरूमा 'अभूक' अन्तर्राष्ट्रियराष्ट्रिय गैरसरकारी संस्थागत एजेण्डाहरु हुन्छन् र त्यो 'विना सम्पादन' देशभरिका औद्योगिकता तथा वासिासटन औपनिषयन' बनाउन सघाउँछ भन्ने मान्ने हो भने यो भन्दा ठूलो खतरा के हुन सक्ता त ? नेपालमा ठूलो संख्यामा गैरसरकारी संस्थाहरुले एक.एम. रेडियोहरु सञ्चालन गरेका छन् । ती संस्थाहरु कुनै न कुनै गैरसरकारी संस्थाको स्थानीय पाटनर अर्नाइसटन हुन् । यस्तो अवस्थामा उनीहरुको निहेन स्वाधोपनिषट एजेण्डाको खुल्ल प्रवेश र हस्तक्षेपलाई केसरी रोक्न सकिनेछन ? एककोटो राम्रो सल्ले पर्छ । एउटै स्टेशन हाभीकहाँ दर्जनी एक.एम. छ । के त सबै एक.एम. धानिन सक्छन् ? लाइसेन्स दिने सूचना तथा सञ्चार मन्त्रालयसँग कुनै नीतिगत मापदण्ड नभएको भिडिया 'मापदण्ड'का गाउँ-गाउँका जनताको पहुँचमा रहेको यो माध्यम, सञ्चालकहरुको नैरजिम्मेवारी, राज्यको नीतिगत अस्पष्टता, सूचना तथा सञ्चार मन्त्रालयको उदासीनता र अन्तरबस्त्रु (कन्टेन्ट) मा केन्द्रको हस्तक्षेप

का कारण दिनप्रतिदिन खस्कोट अवस्थाबाट गुजिरिरहेको छ ।

का कारण धेरै हुनसक्छन् जस्तो भिडिया ख्यामस । सामाजिक पहिचान । मान सम्मान । मिजिटिड काँडको पहुँच । आसन र भाषणको अवसर । पछिल्लो समयमा सीमित मान्छेले विभिन्न कारोबारबाट प्राप्त पैसा कमाए । महँगो गाडी चढे पनि साथद 'सामाजिक छवि' भने बन्न सकेन । त्यसैले यो पहिचान बनाउने चाहने केहीले भिडियालाई सजिलो 'उद्यम' देखे ।

वित्तीय : भनेजति गर्न नसकिए पनि केही एक.एम. ले भने हरेक शहरमा आफूले सक्नेजति पैसा नै रहेका 'विषय' हो । १०, १२ बटा एक.एम. भाको ठाउँमा नाम लिनु मिल्ने २९३ बटा पक्कै छुट । तर यतिको संख्यामा रहेका एक.एम. हरूले जति गर्न सक्नु पर्‍यो त्यति भने गर्न सकेका छैनन् । अधिकांश एक.एम. ले आफ्नो स्थापनाको औचित्य पनि प्रमावित गर्न सकेका छैनन् । साउण्ड उनीहरु कहिँ छैन जस्तोलाई रहेका ठाउँ वा कम्प्यास हराएको जेडाको जस्तो अवस्थामा छन् । भनिन्छ कहीं पुरने भन्ने लख्छ छैन भने जुन ठाउँ ब्रह्म समाचारमुलक कार्यक्रम जवाउति 'स्थानीय' रेडियोहरु रिले स्टेशन मात्र बहिरहेका छन् । त्यस्तो रेडियोहरुमा 'स्थानीयता' र मौलिकताको सुगन्ध लोपोन्मुख हुँदैरह्ने भन्ने एक.एम. रेडियोलाई स्थानीय तवरमै 'सबलीकरण' गर्दै नीतिगत पनैमा 'दुर्बलीकरण' गर्दै लगेको छ । यसले आत्मोभित्त हानि परनिर्भरता बढाउँछ । स्थानीय रेडियो 'सबल' भए मात्रै लोकतन्त्रगणतन्त्रको विकास हुन्छ भन्ने छ त हामीले बुझ्ने ?

भौतिक क्षेत्रमा मुख्य कार्यक्रमहरु पनि काठमाडौँले एउटा प्रोडक्शन हाउस वा कम्पनीले उत्पादन गर्छ र देशभरि बजारउँछ । ससंती सुरता त्यसका कार्यक्रम हुरूमा 'अभूक' अन्तर्राष्ट्रियराष्ट्रिय गैरसरकारी संस्थागत एजेण्डाहरु हुन्छन् र त्यो 'विना सम्पादन' देशभरिका औद्योगिकता तथा वासिासटन औपनिषयन' बनाउन सघाउँछ भन्ने मान्ने हो भने यो भन्दा ठूलो खतरा के हुन सक्ता त ? नेपालमा ठूलो संख्यामा गैरसरकारी संस्थाहरुले एक.एम. रेडियोहरु सञ्चालन गरेका छन् । ती संस्थाहरु कुनै न कुनै गैरसरकारी संस्थाको स्थानीय पाटनर अर्नाइसटन हुन् । यस्तो अवस्थामा उनीहरुको निहेन स्वाधोपनिषट एजेण्डाको खुल्ल प्रवेश र हस्तक्षेपलाई केसरी रोक्न सकिनेछन ? एककोटो राम्रो सल्ले पर्छ । एउटै स्टेशन हाभीकहाँ दर्जनी एक.एम. छ । के त सबै एक.एम. धानिन सक्छन् ? लाइसेन्स दिने सूचना तथा सञ्चार मन्त्रालयसँग कुनै नीतिगत मापदण्ड नभएको भिडिया 'मापदण्ड'का गाउँ-गाउँका जनताको पहुँचमा रहेको यो माध्यम, सञ्चालकहरुको नैरजिम्मेवारी, राज्यको नीतिगत अस्पष्टता, सूचना तथा सञ्चार मन्त्रालयको उदासीनता र अन्तरबस्त्रु (कन्टेन्ट) मा केन्द्रको हस्तक्षेप

का कारण दिनप्रतिदिन खस्कोट अवस्थाबाट गुजिरिरहेको छ ।

का कारण धेरै हुनसक्छन् जस्तो भिडिया ख्यामस । सामाजिक पहिचान । मान सम्मान । मिजिटिड काँडको पहुँच । आसन र भाषणको अवसर । पछिल्लो समयमा सीमित मान्छेले विभिन्न कारोबारबाट प्राप्त पैसा कमाए । महँगो गाडी चढे पनि साथद 'सामाजिक छवि' भने बन्न सकेन । त्यसैले यो पहिचान बनाउने चाहने केहीले भिडियालाई सजिलो 'उद्यम' देखे ।

वित्तीय : भनेजति गर्न नसकिए पनि केही एक.एम. ले भने हरेक शहरमा आफूले सक्नेजति पैसा नै रहेका 'विषय' हो । १०, १२ बटा एक.एम. भाको ठाउँमा नाम लिनु मिल्ने २९३ बटा पक्कै छुट । तर यतिको संख्यामा रहेका एक.एम. हरूले जति गर्न सक्नु पर्‍यो त्यति भने गर्न सकेका छैनन् । अधिकांश एक.एम. ले आफ्नो स्थापनाको औचित्य पनि प्रमावित गर्न सकेका छैनन् । साउण्ड उनीहरु कहिँ छैन जस्तोलाई रहेका ठाउँ वा कम्प्यास हराएको जेडाको जस्तो अवस्थामा छन् । भनिन्छ कहीं पुरने भन्ने लख्छ छैन भने जुन ठाउँ ब्रह्म समाचारमुलक कार्यक्रम जवाउति 'स्थानीय' रेडियोहरु रिले स्टेशन मात्र बहिरहेका छन् । त्यस्तो रेडियोहरुमा 'स्थानीयता' र मौलिकताको सुगन्ध लोपोन्मुख हुँदैरह्ने भन्ने एक.एम. रेडियोलाई

नाकाबन्दीबाट दैनिक द३ करोड नोक्सान

काठमाडौं १ मंसिर ।
भारतको अघोषित नाकाबन्दीबाट मुलुकको कृषि क्षेत्रमा दैनिक रु ८३ करोड घाटा हुने गरेको छ । नाकाबन्दीका कारण इन्धन तथा रसायनको चरम अभाव हुँदा दैनिकरूपमा सम्पादन गर्नुपर्ने काम गर्न नसक्दा तथा हुबानीमा परेको कठिनाइले सो घाटा व्यहोर्नेको कृषि विकास मन्त्रालयका सहसचिव डा सुरज पौखरेलले राससलाई बताए । दृग्धजन्य, मासुजन्य, खाद्यतन्त्र तथा गरकारी वाली एउटा खाद्यतन्त्र प्रत्यक्ष-गरोष्ठ प्रभाव पर्ने जीविकोपार्जन गरिरहेको साना किसानलाई तराईको बन्द हडताल र चक्राजामले गम्भीर बिडोबाट कृषि विकासका महामहिम युवराज ज्ञवाजीका दिा नेपाल-भारत सीमामा भेरी मोर्चाको गरेको लगायतका बन्द, हडताल र चक्राजामको परिस्थितिले कृषि क्षेत्रमा प्रतिकूल प्रभाव परेकोले बन्दसाधारण र किसानको नेजीतीमा अवरुध्द गरेका नेपालका अग्रज उद्वर अधिकारीले बताए । नाकाबन्दी र इन्धन अभावले उत्पादित कृषि बस्तु विक्री

गर्न बजारसम्म हुबानी गर्न सकिएको छैन । खेतवासीले नै कृषि उपज कुहिएको, कृषकको घुस सङ्कलन हुन नसकेको, निजी क्षेत्रका दुध उद्योग बन्द भएको, सिंचाइ तथा रासायनिक मल अभावले अन्न उत्पादनमा ह्रास आएकोले कृषि क्षेत्रमा सो नोक्सान पर्ने गरेको कृषिन्छ । कुखुरा, माछा, बङ्गुरा, बाख्तालगायत पशुपालन व्यवसाय उत्पादन तथा बजारी करणको असहजता एवम् फलफल सङ्कलन र विक्री वितरणमा समेत प्रतिकूल प्रभाव परेको छ । सोही कारणले नेपालको प्रमुख दुई खाद्यान्न वाली धान र गहुँमा मात्र रु २८ करोडको घाटा कृषि क्षेत्रले बेहोर्ने गरेको छ । राष्ट्रिय कृषि गणना २०६८ का अनुसार नेपालको कुल जनसङ्ख्याको ७९ प्रतिशत जनसङ्ख्या कृषिमा आश्रितभरि छ । मन्त्रालयले यस वर्ष धान उत्पादनमा १२.७ प्रतिशतले उत्पादन घट्ने परिणामक अनुमान गरेको छ । कृषि क्षेत्रको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा धानको छ प्रतिशत योगदान छ । गत वर्ष ५६ लाख ५२ हजार ९९२ मेट्रिक टन धानको उत्पादन भएकोमा यस वर्ष ५० लाख ५४ हजार मेट्रिक टन उत्पादन गर्ने अनुमान छ । नेपालले धानमा करिब

१५ अर्ब र गहुँमा १३ अर्बको नोक्सान पार्नेछ । मधेसी, महिला थरुट र आदिवासीका अधिकारलाई संबिधान संशोधन माफत राज्यका सबै निकायमा सहभागिता, मधेसमा दुई प्रदेश, जनसङ्ख्याका आधारमा निर्वाचन क्षेत्र कायम तथा सीमाङ्कनको हेरफेरका आधारमा सङ्घीय प्रदेश गठनको माग राखी मधेसी मोर्चाले साउन ३१ गतेबाट आन्दोलन गर्दै आएका छन् । अधोपिधत नाकाबन्दीको मंगलबार ९१ दिन पुगेको छ । यस अवधिमा करिब रु ७५ अर्ब ७० करोडको घाटा कृषि क्षेत्रले बेहोर्ने गरेको छ । राष्ट्रिय कृषि गणना २०६८ का अनुसार नेपालको कुल जनसङ्ख्याको ७९ प्रतिशत जनसङ्ख्या कृषिमा आश्रितभरि छ । मन्त्रालयले यस वर्ष धान उत्पादनमा १२.७ प्रतिशतले उत्पादन घट्ने परिणामक अनुमान गरेको छ । कृषि क्षेत्रको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा धानको छ प्रतिशत योगदान छ । गत वर्ष ५६ लाख ५२ हजार ९९२ मेट्रिक टन धानको उत्पादन भएकोमा यस वर्ष ५० लाख ५४ हजार मेट्रिक टन उत्पादन गर्ने अनुमान छ । नेपालले धानमा करिब

१५ अर्ब र गहुँमा १३ अर्बको नोक्सान पार्नेछ । मधेसी, महिला थरुट र आदिवासीका अधिकारलाई संबिधान संशोधन माफत राज्यका सबै निकायमा सहभागिता, मधेसमा दुई प्रदेश, जनसङ्ख्याका आधारमा निर्वाचन क्षेत्र कायम तथा सीमाङ्कनको हेरफेरका आधारमा सङ्घीय प्रदेश गठनको माग राखी मधेसी मोर्चाले साउन ३१ गतेबाट आन्दोलन गर्दै आएका छन् । अधोपिधत नाकाबन्दीको मंगलबार ९१ दिन पुगेको छ । यस अवधिमा करिब रु ७५ अर्ब ७० करोडको घाटा कृषि क्षेत्रले बेहोर्ने गरेको छ । राष्ट्रिय कृषि गणना २०६८ का अनुसार नेपालको कुल जनसङ्ख्याको ७९ प्रतिशत जनसङ्ख्या कृषिमा आश्रितभरि छ । मन्त्रालयले यस वर्ष धान उत्पादनमा १२.७ प्रतिशतले उत्पादन घट्ने परिणामक अनुमान गरेको छ । कृषि क्षेत्रको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा धानको छ प्रतिशत योगदान छ । गत वर्ष ५६ लाख ५२ हजार ९९२ मेट्रिक टन धानको उत्पादन भएकोमा यस वर्ष ५० लाख ५४ हजार मेट्रिक टन उत्पादन गर्ने अनुमान छ । नेपालले धानमा करिब

उन्नत आलु उत्पादन सम्बन्धी प्रशिक्षण

गोल्डेन न्यूज संवाददाता पोखरा १ मंसिर ।
सिद्धार्थ बस्न पोखराको आषोजना तथा जिल्ला कृषि विकास कार्यालय कास्कीको समन्वयमा सराङकोटका कृषकहरूको लागि उन्नत आलु उत्पादन सम्बन्धी एक दिने अनुशिक्षण कार्यक्रम सम्पन्न भयो । जिल्ला कृषि विकास कार्यालयका बागवानी विकास अधिकृत मनोहर कडैरियाको सहजीकरण र सिद्धार्थ बस्नका अध्यक्ष अनिल थेप्टको अध्यक्षतामा सम्पन्न कार्यक्रममा जिल्ला कृषि विकास कार्यालयबाट कृषकहरूले प्राप्त गर्ने सबै विभिन्न सेवाहरूका बारेमा समेत जानकारी प्रदान गरिएको थियो ।
कार्यक्रममा खाद्यान्न तथा तरकारीवाली, आलु खेती तथा प्रशिक्षण, आलुवाली लगाउने समय, माटो तथा रोग किराको उपचार तथा मलखाद व्यवस्थापन, आलुको बीउको छनौट तथा भण्डारणका

विषयमा सहजकता कडैरियाल सहभागीहरूलाई मानक सहजकरण गरेका थिए । पोखरा २२ सराङकोटका कृषक समूह तथा सञ्जाल सदस्य तथा महिला अधिकार मञ्च र छलफल केन्द्रका सहभागीहरू गरी कुल ३५ जना सहभागी सो कार्यक्रममा सहभागि कृषकहरूको तर्फबाट कृषक सञ्जाल सराङकोटका मित्रपणि वाला र लक्ष्मी पहारी लगायतका सहभागीले कार्यक्रममा विवेका नयाँ पवित्र र प्रकुमालाई हालमगर

सहारा एकेडेमीका प्रशिक्षार्थीहरूलाई पोशाक

गोल्डेन न्यूज संवाददाता पोखरा १ मंसिर ।
सहारा क्लब पोखराका मानार्थ सदस्य एवं सहारा यु.के.का प्रमुख स्नलहाकार महेश गुरुङ र सहारा हड्कडका सचिव छमवहादुर गुरुङलाई मंगलबार एक स्वागत गरियो । कार्यक्रममा सहारा हड्कडका सचिव छम (सरोज) बहादुर गुरुङले एकेडेमीमा आश्रित ३२ जना बालकहरूलाई छुट्टीसँग हजार रुपैयाँ बराबरको जूनी पार्इन्ट, सर्ट, टिस्र्ट प्रदान गरे । सो अररमा सहारा क्लबका मानार्थ सदस्य महेश गुरुङ र छम बहादुर गुरुङ समेतले नेपालीहरूको चाड छठ र ल्होसारको उपलक्ष्यमा नम्र शुक्रामना मन्तव्य राखे । स्वागत

कार्यक्रममा सहारा हड्कडका सदस्य विवेकी गुरुङले पाँच हजार पाँच रुपैयाँ नगद सहयोग प्रदान गरे । सहारा क्लब पोखराका सञ्चालित उक्त एकेडेमीमा हाल १६ जिल्लाका २६ बालकहरू आश्रित छन् भने उनीहरूको लालनपालन, शिक्षादि

यातायात व्यवसायी राष्ट्रिय मञ्चको भेला

गोल्डेन न्यूज संवाददाता पोखरा १ मंसिर ।
नेपाल लोकतान्त्रिक यातायात व्यवसायी राष्ट्रिय मञ्चको भेला मंगलबार सम्पन्न भएको छ । मञ्चका अध्यक्ष बलराम सापकाेटाको अध्यक्षतामा सम्पन्न भेला नेपालमा जनताको ६५ वर्षको संघर्षपछि प्राप्त अधिकारलाई कार्यान्वयन गरी अब मुलुक आर्थिक समयावध को बाटोतिर लोभ्करहेको बेगमा छिमेकी राष्ट्र भारतले गरेको अनौपतिक नाकाबन्दीका कारण देश

अत्यन्त सम्वेदनशील अवस्थामा गृहिरहेको अवस्थामा सम्पूर्ण नेपाली आफ्नो राष्ट्रियतामा आँफु आउन नसकिना लागि लागिपर्ने यस घडीमा दुःख कष्ट सबै नेपालीले भोगिरहेको बेला सम्पूर्ण यातायात व्यवसायी प्रत्यक्ष धीमामा परिरेको र बैकबाज लिपिको झणलाई यस असहज अवस्थामा अबधिको किस्ता तिर्न अनिमत समयबाट बच गरी अघि बढाउन र ब्याजमा केही रा्ट्न गरेको लागि नेपाल सरकारसँग माग गरेको छ ।

लेखनाथ लायन्स क्लवको पिसपोष्टर कार्यक्रम

गोल्डेन न्यूज संवाददाता पोखरा १ मंसिर ।
लायन्स क्लब अफ लेखनाथले विद्यापीठहरूको प्रतिभा प्रस्फुटनमा सहयोग पुर्याउने उद्देश्यले राखेको बुन्ला विद्यालय स्तरिय पिस पोष्टर प्रतियोगितामा ज्ञानज्योती विद्याकुञ्ज माविकी प्रान्ताल्य स्तरिय प्रथम भएको छ । नेपालमा शान्तिको कामना र सबैमा शानति छाड्न के गर्न सकिन्छ भन्ने विषयमा केन्द्रित प्रतियोगितामा गोमन उच्च माविकी रोशनी तामाङले दोस्रो स्थान हासिल गरेकी थिइन् भने हाइवड गार्डेन सोङड स्कुलकी सुजना थापाले तृतीय

स्थान हासिल गर्न सफल भएकी थिइन् । प्रतियोगिताका विजयी विद्यापीठहरूलाई लायन्स क्लबका रिडिक्ट पिस पोष्टर सयोजक सुन्यना कोइरालाले पुरस्कार प्रशान्न पत्र वितरण गर्दै नेपालमा शांतिमा कामना गर्दै अन्तर्राष्ट्रिय स्तरमा शान्तिको शान्देस दिएका लागि पिस पोष्टर प्रतियोगिताको आषोजना गरिएको धारणा राखेका थिए । लेखनाथ लायन्स क्लवका अध्यक्ष मेजर रामसाद गुरुङको अध्यक्षतामा भएको सो कार्यक्रममा

स्वागत मन्तव्य प्रथम नवराज खनालले गरेका थिए भने कार्यक्रमको संचालन सचिव बुद्ध बाँस्नाले गरेका थिए । प्रतियोगितामा विभिन्न स्तरमा प्रथम १५ जना विद्यापीठहरूको सहभागिता रहेको थियो ।

यसैबीच लायन्स क्लब अफ लेखनाथले सामाजिक उत्तरदायि अन्तरगत लेखनाथको भण्डाराइकमा रहेका जनप्रमुख उच्च माविका २२ जना रिडिक्टिभि विद्यापीठहरूका लागि नौ हजार बराबरको छुट्टीमा सामग्री समेत वितरण गरेको छ ।

सृजनाचोकमा पनि सस्तो बजार

गोल्डेन न्यूज संवाददाता पोखरा १ मंसिर ।
पोखराको सृजनाचोकमा मंसिर ५ गतेबाट सृजना सस्तो बजार संचालनमा आउने भएको छ । उक्त बजारमा दैनिक उपभोग्य बस्तुहरू जस्तै भाँडाकुँडा, कपडा, तरकारी, माछा मासु लगायतका सामग्रीहरू सुपच मुल्यमा बिक्रि वितरण गर्ने बजारका पञ्चवज्र गरीब खतिवडाले जानकारी दिए । सो सस्तो बजार जिल्ला विकास समिति संग समन्वयन गरेर ३ वर्षका लागि भाडामा लिएर सञ्चालन गर्ने लागिएको प्रवचक खतिवडाले जानकारी दिए । करिब १ करोड ५० लाखको लागतमा निर्माण गरिएको बजारमा १५३ वटा स्टल रहेकोमा ६० प्रतिशत बुकिड भइसकेको जानकारी गरिएको छ । सुबुबुबुलाई स्वदेशमै केही गर्नुपर्ने

भन्ने सोचका साथ सृजना सस्तो बजार संचालन गर्ने लागेको प्रवचक खतिवडाले जानकारी दिए । उनले भनेर लगानीबाट पनि मन्तव्य आधारीत तवरले बजारमा र ब्यावस्थित तवरले बजारमा सञ्चालन गरिने स्पष्ट पारे । अन्य क्षेत्रका सस्तो बजार भन्दा सृजना सस्तो बजार गुम्बुस्तीसँग हुनेछोटा सम्पत्ति नै तुलनात्मक अन्तरले बजारमा खतिवडाले बताए ।

लायन्सको डिफ्टिक्ट गर्भर्नस एडभाएजरी बैठक

गोल्डेन न्यूज संवाददाता पोखरा १ मंसिर ।
लायन्स क्लब इन्टरनेशनल डिफ्टिक्ट ३२५ बी १ नेपाल अन्तरगतको जोन २ को दोस्रो डिफ्टिक्ट गर्भर्नस एडभाएजरी कमिटीको बैठक हालै सम्पन्न भएको छ । जोन अन्तरगतका क्लबहरूका अध्यक्ष, निवर्तमान अध्यक्ष, प्रथम उपाध्यक्ष, सचिव र कोषाध्यक्ष सहितका प्रतिनिधिहरूले डिफ्टिक्टका विभिन्न पदाधिकारीहरू समक्ष आफूले प्रतिबद्धता जोडेर गरे अग्रुप तीन महिनाको समयावधि भित्र सम्पादन गरेका उल्लेख्य कार्य, आभारका साम्यमा, क्लबका आर्थिक अवस्था र भावी योजना लगायतका विषयमा छलफल गरिएको थियो । कार्यक्रममा जोन अन्तरगत रहेका क्लबहरू क्लबः लायन्स क्लब अफ पोखरा जीवानी, लायन्स पोखरा न्यूरोड जीवानी, पोखरा सेती गण्डकी, पोखरा दुरिजम सिटी, पोखरा ब्युटी सिटी र लायन्स क्लब अफ पोखरा अमर बुद्धको सहभागिता रहेको थियो ।
कार्यक्रममा जोन च्याबर पर्सन कृष्णबहादुर अधिकारीले यसको विषय समग्रको बाबजुद पनि क्लबहरूले प्रतिबद्धता जनाएका

स्वास्थ्य, शिक्षा, वातावरण, सामाजिक, विद्यालयको भौतिक निर्माण र परिचामाञ्चल क्षेत्रीय अस्पतालको एनआइसियु कक्षमा अत्युत्पन्नकरण गर्ने जस्ता आवश्यक क्लबहरूले सञ्चालन गरेर समाज सेवाको कार्य गरेकोमा क्लबहरूको तारिफ गरे । च्याबर पर्सन अधिकारीले आफ्नो जोन अन्तरगतका क्लबहरूले आफूले प्रतिबद्धता जनाए अग्रुपका समाज सेवाका कार्यहरू यस ६ महिनाको अवधिमाई मुल्याङ्कन गर्न उत्पादनजनक रहेको बताउँदै आगामी दिवसमा समेत क्लबहरू सक्रिय रूपमा सामाजिक कार्यमा अगाडि अग्र अग्र गरे ।
क्लबको पदाधिकारीहरूले उठाएका विभिन्न जिज्ञासारीहरूको डिफ्टिक्ट सेक्रेटरी विश्वेन्द्र आचार्य, टुन्डर प्रजाविर्ता बाँस्नाले, विफ एरिया को-अडिनेटर तीर्थलाल

मण्टेश्वरी समस्याबारे छलफल

गोल्डेन न्यूज संवाददाता पोखरा १ मंसिर ।
मण्टेश्वरी एशोसिएशन कास्कीको आषोजनामा कास्कीका सम्पूर्ण मण्टेश्वरी स्कुल सञ्चालकहरू मिलेर अन्तर्राष्ट्रिय कार्यक्रम मंगलबार सम्पन्न भएको छ । एशोसिएसनका अध्यक्ष अरुणा शेरचनको अध्यक्षतामा सम्पन्न कार्यक्रममा ईपत्र अभावका कारण यस क्षेत्रमा परेको असर, चुनौती र वैकल्पिक समाधाना बारे छलफल भएको थियो । ईपत्र अभावका कारण वातव्यमाथिको माध्यमसँग जोडिएको शिक्षा क्षेत्रमा प्रत्यक्ष असर परेको संचालकहरूको दावी छ । कार्यक्रममा आगामी दिवमा पञ्चवाकरी गुम्मा विद्यालय संचालन गर्नका लागि के कस्ता साधका नीति तर्जुमा गर्न आवश्यक छ भन्ने सम्बन्धमा स्कुलका स्थापक रिमालीयल प्रतिनिधि विष्णु अन्तराजिका गरि समाधानको बाटो तय गरिएको छ । ईपत्रको सहज आपुर्तिका लागि सम्मन्वित निकायमा जोडदार माग गरिको साथै यस विषय परिपक्वतामा पनि मण्टेश्वरी स्कुल संचालन गर्ने एशोसिएसनका अध्यक्ष शेरचनले बताइन् । बजारमा भइरहेको खाद्यान्न अभावको असर स्कुलमा समेत परेको र उक्त समस्यालाई समाधान गर्नका लागि आफूहरू समेत रहेको कार्यक्रमका सयोजक कास्की भ्रमालीले बताइन् ।
कार्यक्रमको संचालन विमला बरालले गरेकी थिइन् ।
आयो तर होमी जस्ता गरिब दलित समुदायको लागि कहिल्यै आलन । छुवाछूत पनि कुनै का त्छु छ । रिसरकारको संस्था महासङ्घका अध्यक्ष शर्माला कैलाश दलाल ने गरी जयभावी खोलािका गैरसरकारी संस्थालाई व्यवस्थित गर्ने जिल्ला प्रशासन कार्यालय र समाज कल्याण परिषदले कडाइ गर्नुपर्ने सुझाव दिइन्छ ।

गोल्डेन न्यूज संवाददाता पोखरा १ मंसिर ।

नेपाल रेडक्रस सोसाइटीका पूर्वमहासमिी विष्णुकेशर भास्केले समाज कल्याण परिषद लियो नभएका कारण गैरसरकारी संस्थासंस्थाया विकृति बढ्दै गएको बताउँछन् । उनले भने-“यतिमन विगतले छि जिल्ला प्रशासन कक्षा सयले परिषदको सिफारिसावना संस्था नवीकरण भन्ने भन्ने भन्ने पनि प्रमाणभरि नन्नी र नेतारुको प्रभावको प्रयोग गरी नवीकरण गर्न लगाउँछन् । नेपालको नयाँ संविधानमा प्रत्येक नागरिकलाई सहसंस्था सोन्न पाउने स्वतन्त्रता हुनेछ भन्ने प्राधान राखिएको छ । त्यस्ता संस्थाको प्रभावकारी संचालनका लागि भने निकायमा निवासको निगरानी बडाउनुपर्ने खाँचो देखिन्छ । रामस

फेवातालको खहरेमा ढुङ्गाघाट निर्माण शुरु

पोखरा १ मंसिर ।(गोल्डेन)
पोखराको मुखर पयँटीको क्षेत्र फेवातालको खहरेस्थित ढुङ्गाघाट निर्माण गर्नका लागि मंगलबार शिलान्यास गरिएको छ । शिलान्यास कार्यक्रमको उद्घाटन घाट निर्माणमा मुख्य आर्थिक सहयोगी स्थानिय समाजसेवी राज थापाले गरेका थिए । उनले पोखराको लेकसाईड क्षेत्र पर्यटकको पहिलो रोजाईमा पर्ने तथा परम्परागत रूपमा स्थानीय वासिन्दाहरूले घाटको प्रयोग गर्दै आएका घाटलाई सुरक्षित बनाउन आफूले दुई लाख ५० हजार सहयोग गर्ने बताए । लेकसाईडका वासिन्दा थापा विगत १५ वर्षदेखि अमेरिकाको एलाएन्टामा बस्दै आएका र उनले हरेक पटक नेपाल आउँदा केही न केही सामाजिक कार्य गर्दै आएको बताए । गत हप्ता पनि उनले बुद्धाभरमरमा खाद्यान्न लगायतका सामग्री सहयोग गरेको सो अवसरमा बताए । पोखरा उप-महानगरपालिका कार्यालयले घाट निर्माणका लागि पाँच लाख र फलामे लिफ्टका लागि एक लाख छब्बै लाने ईप्टिमेट गरेको घाट निर्माण समितिमा अध्यक्ष बिमलाल पहारीले बताए साथै घाट निर्माणका लागि चन्द्रबहादुर थापाले ४० हजार सहयोग गर्ने वचन दिएका अध्यक्ष पहारीले बताए । सो क्षेत्रमा ब्यावस्थित घाटको आवश्यकता महसुस भइरहेको बेलामा थापा परिवारबाट सहयोग प्राप्त भएको र पर्यटकीय क्षेत्रको पर्वदेन तथा ढुङ्गाहरू संचालनका लागि सहज

हरेन सायै कुनै अग्रिय घटना भएमा तुरुन्त उदार गर्न सकिने विश्वास व्यक्त गर्दै खहरे टोल विकास विकास संस्थाका अध्यक्ष गिरिनाज

वार्षिक....

भने-“सरकार जति निकायसम्म पुग्न सक्ने भएकाले सरकारको बजेटयोगीका रूपमा गैरसरकारी सङ्घसंस्थाको स्थापना भएको हो । त्यसैले ती सङ्घसंस्था नियम कानुन अनुसार परिपक्वमा आवड भई कानुन अनुसार नै सञ्चालन हुनुपर्छ ।” उनका भनाइअनुसार गैरसरकारी संस्थाहरू मितव्ययी र जनतामा लागेको समेत हुनुपर्छ ।
गामिण क्षेत्रको विकास, साक्षरता, पर्यावरण बचाउ, वन्यजन्तुको

अधिकारी, खहरे आमा समूहकी अध्यक्ष नानीमाया सिग्देल लगायतले आर्थिक सहयोग गर्ने सम्पूर्णलाई धन्यवाद दिएका थिए ।
संरक्षण, उत्पीडनमा पारिएको समुदायको उत्पादन क्षमता पवित्र उद्देश्य राखेर स्थापित गैरसरकारी संस्थाहरूमाथि आएको आर्थिक सहयोग परिषदको स्वीकृतिगना नै आएको परिषद र व्यक्तिगत आवश्यकता पूर्तिका लागि समेत उपयोग गर्ने गरेको लाङ्छनासमेत वेलाबेलामा लाग्ने गरेको छ ।
वित्तपुरवसा होटल व्यवसाय गर्दै आएका रमादेवी मिजाले भने- “समाजमा व्याप्त छुवाछूत अन्य गर्दै उत्पीडनमा पारिएको बलित समुदायको उत्थानको निम्ति भन्ने अहिलेसम्म विदेशबाट उरे पैसा